

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

ע א מיי פ"ו מהל' מירות
הלכה ט:.
ע ב מיי פ"ד מהל' ביאת
מקדש הל' ו:
ע ג מיי פ"ו מהל' קרבן
פסח הלכה יא ופ"ח
מהל' אבות תומאה הלכה ג
[ופ"ט מהלכות מירות הל'
ט]:

ע ד מיי פ"ו מהלכות
מירות הלכה ט:
ע ה מיי פ"ד מהל' קרבן
פסח הלכה ג ופ"ט
מהל' פסול המוקדשין הלכה
ז:.

מוסף תוספות

- א. ולפני זריקה [נאמר
ד] ויזנו לפני זריקה שאר
דמים [הר"ן. טו"פ שאלך.
ב. [ו]א"כ לא צריך ריצוי
ציץ. ג. ה. ריבון שורפו לו
קודם שיש לעשות דבר
שמעכב. הרי הוא כאלו
נטמא באוהה שעה שומאה
ידועה. ט. ומוקדן קושית
גליון ט"ש. ופי' רש"י ש"כ
מעלמ. ד. וקודם גילוח
מטיק בפרק בתרא דבור
דטורה. ט. ה. [ו]א"כ דכ"י
אליעור מוקי לכה התם,
אבל... ט. ו. דאם יושב לא
הוא שכונת בפרות שכן לא
קבורה. ט. ו. תוס' שאלך
ונפל' עליו הבהי'.
ח. שוראין בהם הכתמים
עצרות ביותר. ט. ט.

רבינו חננאל

אינו דין שהתורה לצבור
טומאת הטהרה. וקיימי צבור
זהו כהן המרצה בתמיד. וכן
הוא מפורש בתלמוד ארץ
ישראל. ואקשינן ומי ידויגן
קל וחומר מהלכה טומאת
הטהרה ליחיד הלכה היא
וקיימי ציבור קל וחומר.
והתניא אמר לו רבי עקיבא
עצם כשעורה הלכה ורביעית
דמ קל וחומר מהלכה, וזו דר'
עקיבא עקיבא בניור פוק כהן
גדול ונייר. וקל וחומר
[דרבא] [דרבא] מפורש
בירושלמי. אלא אמר רבא
גמר במדברו בגויהו שיה
מפסח. היבא כתיבא טומאת
הטהרה בניור. אמר רבי
אליעור שנאמר וכי ימות מה
עליו וגו' במחורות עליו,
כלומר ידועה ברורה. בפסח
ר' יוחנן אמר שנאמר טמא
לנפש או בדרך זריקה לכם
לכם במחורות לכם. ריש
לקיש אומר או בדרך זריקה
מה דרך בגלוי אף כל טומאה
גלויה. וארובתין עליוהו אור
היא טומאת הטהרה כל שלא
הכיר בה אחד בסוף העולם,
הכיר בה אחד בסוף העולם
אין זו טומאת הטהרה. קשיא
לר' אלעזר דאמר וכי ימות
מה עליו. במחורות עליו הוא
שחריב עליו, וכל מה שאינו
מחורות עליו אע"פ שאחרים
יודעין אותו הרי היא טומאת
הטהרה. ולרבי יוחנן דמטיק
לה מלכות תריץ. הא ידע בה
אחד טומאת הטהרה קיימא
ביה. ולרש"י לקיש דמטיק לה
אפילו ידע בה אחד בסוף העולם
העולם אין זו טומאת הטהרה
קשיא לכולהו. ונתייר כלם
ואוקיימא אלא בטומאת
הטהרה הלכתא גמריא לה
וקרא אסמכתא בעלמא. אמר
מר בר רב אשי אפילו אם נודע
לו שנטמא לפני זריקה היצין
מרצה. המוצא מת מושכב
לרחבו של דרך. לרחובת
טמא. לניור ועושה פסח
טהור. בר"א בשאין לו מקום
לעבור אבל יש לו מקום
לעבור אף לתרומה טהור

שאני אומר ממקום טהור עובר.
ומפורק טמא שהקבר מצרפו בר"א
במהלך ברגליו כו'. נמצאו טמון
בביתן ובצדוהו הרי זו טומאת הטהרה
במים ובאפלה וירושלמי כותב הופק ר' יוחנן
בר מוהי בשם ר' פנחס ממה דאגן
חמי רבנן שולחין סנדליהן תחת
אגף של הר הבית. תאני ר' יהודה
לא קדשו תחת אגף של הר הבית.
תני מחילתן שחתה היכל קודש.
אמר ריש לקיש ומתני' אמרה כן.
ומדרה היתה שם ובית כסא של
כבוד היה שם וכר. אמר ר' וכי
צואה טמאה היא אלא נקיות. ורי
דאמר יוצא והולך לו במסיכה
ההולכת תחת הבירה והנרות בו
ואם קדש הוא ילך בקצרה.

[מתני'] ניטמא שלם או רובו שורפין אותו לפני הבירה. כדי לביישן.

כריש לקיש דאמר בדרך עד דידעי בה כ"ע. קשה לרבי' דנמיר כסופו (דף סג.) איתא הך מסקנא ולא מייתי התם מילתיה דר' יוחנן ולא פריך נמי אלא לר"א וקאמר בשלמא למ"ד כדרך שפיר והיא מסוגיות החלוקות: **הוא**. ודוקא לפני זריקה אצל לפני שמיטה לא כמו שהביא בנותרס כמתני' מתוספתא: **אלא** לפני זריקה נמי מרצה. ע"כ לפני זריקה שום דם לאס נזק אפילו אחד מן הדמים ונטמא^א מן צפרק ג' מנייס (מיר דף מט.) * ציאל שעה קרבנות ויעטר אפילו בטומאה יצאה אלו סותר מירמו וירצו דטומאת הטהרה דכולה שמעתין היינו שאינו סותר מירמו דכפי' לעיל אי צמיר כי ימות מת עליו כו' וקשה לר"י דצפ"ר בתרא דלוי (דף סג.) תנן אס עד שלא גילת נודע לו אפילו טומאת הטהרה סותר ומוקי ליה ר' יוחנן צמיר כ"ר"א דלמיר תגלחת מעוכב^א ור"י נודע לו לפני זריקה נמי כיון דמעכב^א אמאי אינו סותר ומירץ ר"י דהכא כיון שנשחט יש לו להשלים ומרצה צ"ק על טומאת הטהרה ואינו סותר כאלו לאחר זריקה נטמא ולא דמי לקודם גילוח ואע"ג דגילוח הוא אחר זריקה כדמתן צ"ג מנייס (פס דף מו.) גילת על זבח ונמלא פסול תגלחתו פסולה ואי גילוח הוא לפני זריקה יצא זבח אחר ה' לרצנן אית להו דתגלחת לא מעכב^א ולכן מרצה הכא לפני זריקה: **המוצא** מת מושכב כו'. צפ"ר בתרא דלוי (דף סה.) פירק על היא משנה דהתם המוצא פירק למצוי מת פרט להרוג מושכב פרט ליושב וקשה לרבי' אדהכא ציושב אמי שפיר טפי ממנושכב דנמושכב לא הוי כולי האי טומאת הטהרה אס קצרוהו שם וי"ל דמושכב נקט בשביל תרומה שהוא מופס כל רוחצ הדקן ואי אפשר שלא יהאיל או יקיע אצל יושב לא דאיכא למימר שמה לא האיל נגדו: **ובקבר אפי' כו'.** וא"ת יהי שייכא טומאת הטהרה צקבר והלא נודע עקצרוהו שם ואיכא למימר כגון שנפל צקבר^א ומת והא דפי' בנותרס שהקבר מלרפו משום דכתיב או צקבר אין נראה לר"י דשמה קרא מיירי צקבר מכוסה ומשום הכי נמי הקבר מלרפו משום אלו שהכיסוי מצבא תת הטומאה עליו **מציא** טמון בתב כו'. משום דלפי מציא שנתלכסו עכשו לא היה ראוי להכיר לאחד צסוף העולם אצל צמיס ראי להכיר:

נמא רובו שורפין אותו לפני הבירה מעצי כו'. נראה הטעם משום דלכ צית דין מתנה עליהם לפי שהזקיקוהו לשורפו לפני הבירה כדי לביישן לא הטרמיחו להציא עינים משלו ויכול להניח משל הקדש וכן ציקינן^א התנו^ב כמון ולא לכל דמתוך זיקנתן היו נמעיין מלשורפו ואמי לקיי עזירה ודוקא ציקינן או צכסכנא כדלמירי בגמרא דשאורו כזיקינן אצל אדם אחר לא ואפילו למאן דלית ליה צפ"ק דשבעות (פ"ג.) לצ צ"ד מתנה עליהן ה"מ צקרבנות דקדישי קדושת הגוף אצל צקדושת דמיס כולי עלמא מדו: רב

צירה. ובגמרא מפרש טעמא: **נעמא** מיעוטו. וכן נותר של פסח טהור: **עזרינן** כלומר שהן לרי עין: **שורפין** אופו. את מעט שנטמא ואת הנוטר: **גב' וכן מי שילא**. צפרק אלו עוצרין [לעיל מט.]: **ישו צידו צטר קדש**. והרי הוא פסול ציואל: **לופיס**. מקום שיכול לראות משם הצירה ומשם והלאה אין יכול לראותו: **שורפו במקומו**. לא הטרמיחוהו לחזור ולשורפו צירושלים הואיל וכבר מרתכא הרבה ואף על גב דקיימא לן צפרק כל שעה (לעיל דה.) דנמקוס חכילת קדשים שם שריפתן מצקדש צלש תשרף ויקרא ו: וחור

שהרי ימן יכול להתגלגל עליו על ידי רוח, וצרויות עשויין להתגלגל ממקום למקום (שם.) במים הואיל וכן תולין יכול אדם להסלקמן בן על ידי דחק, ואפשר שאדם אחד מליר בנה שהצין צמכו (שם.) שיש בידי בשר קודש. עמו צדק ונפסל ציואל, שמחילת קדשים קלים חומת ירושלים (לעיל שם.) ונפסל ציואלו מן לחומה (ברכות שם.) צופים. מקום שיכול לראות בהמ"ק (שם.) א: שם כפר שיכול לנאות בהמ"ק משם (לעיל שם.)

אינו דין שהותרה לו טומאת הטהרה אמרי ומי דיינינן ק"ו מהלכה והתניא^א אמר לו רבי אליעזר עקיבא עצם כשעורה הלכה רביעית דם ק"ו ואין דנין ק"ו מהלכה אלא אמר רבא ילף מועדו מועדו מפסח וטומאת הטהרה גופא היבא כתיבא^ב אמר ר"א אמר קרא יוכי ימות מת עליו במחורות עליו אשכחן ניור עושה פסח מגלח א"ר יוחנן אמר קרא^ב בדרך רחוקה לכם במחורות לכם רשב"ל אמר בדרך מה דרך בגלוי אף טומאה נמי בגלוי מיתבי^ב א"י זהו טומאת הטהרה כל שלא הכיר בה אחד בסוף העולם הכיר בה אחד בסוף העולם אין זה טומאת הטהרה לר"א דאמר במחורות עליו עד דידע הוא לר' יוחנן דאמר לכם במחורות לכם עד דידעי בה תרין לרשב"ל דאמר בדרך עד דידעי כולי עלמא אלא טומאת הטהרה הלכתא גמירי לה וקרא אסמכתא בעלמא אמר מר בר רב אשי לא שנו אלא שנודע לו לאחר זריקה דכי אזדריק דם שפיר אזדריק אבל נודע לו לפני זריקה לא מרצה מיתבי^ב המוצא מת מושכב לרחבו של דרך לתרומה טמא לניור ועושה פסח טהור וכל טמא וטהור להבא הוא אלא אי איתמר הכי איתמר אמר מר בר רב אשי לא תימא נודע לו לאחר זריקה הוא דמרצה אבל נודע לו לפני זריקה לא מרצה אלא אפילו נודע לו לפני זריקה מרצה: גופא^ב המוצא מת מושכב לרחבו של דרך לתרומה טמא לניור ועושה פסח טהור בר"א שאין לו מקום לעבור אבל יש מקום לעבור אף לתרומה טהור כד"א שמצאו שלם אבל משובר ומפורק טהור שמה בין הפרקים עבר ובקבר אפילו משובר ומפורק טמא מפני שהקבר מצרפו בר"א במהלך ברגליו אבל טעון או רכוב טמא לפי שמהלך ברגליו אפשר שלא יגע ולא יאהל אבל טעון או רכוב אי אפשר שלא יגע ולא יאהל בר"א בטומאת הטהרה אבל בטומאה ידועה טמא ואי זה היא טומאת הטהרה כל שלא הכיר בה אחד בסוף העולם אבל הכיר בה אחד בסוף העולם אלא אמרו^א טומאת הטהרה אלא למת בלבד: **מתני'** הנמא שלם או רובו שורפין אותו לפני הבירה מעצי המערכה נמא מיעוטו והגותר שורפין אותו בחצרותיהן או על גגותיהן מעצי עצמן הציקינן שורפין אותו לפני הבירה בשביל ליהנות מעצי המערכה: **גב' מ"ט א"ר יוסי בר חנינא כדי לביישן:** נמא מיעוטו וכו': ורמיניהו^א וכן מו שיצא מירושלים ונזכר שיש בידו בשר קדש אם עבר צופים שורפו במקומו ואם לאו חור

גמירי הלכתא אלא בטומאה שהיא צתהו המכוסה מן הכל: ולא אמרו. דהותרה טומאת הטהרה אלא צמת צלצד: **מתני'** נעמא שלם או רובו שורפין אופו לפני הבירה. כל המקדש כולו קרי צירה. ובגמרא מפרש טעמא: **נעמא** מיעוטו. וכן נותר של פסח טהור: **עזרינן** כלומר שהן לרי עין: **שורפין** אופו. את מעט שנטמא ואת הנוטר: **גב' וכן מי שילא**. צפרק אלו עוצרין [לעיל מט.]: **ישו צידו צטר קדש**. והרי הוא פסול ציואל: **לופיס**. מקום שיכול לראות משם הצירה ומשם והלאה אין יכול לראותו: **שורפו במקומו**. לא הטרמיחוהו לחזור ולשורפו צירושלים הואיל וכבר מרתכא הרבה ואף על גב דקיימא לן צפרק כל שעה (לעיל דה.) דנמקוס חכילת קדשים שם שריפתן מצקדש צלש תשרף ויקרא ו: וחור

שהרי ימן יכול להתגלגל עליו על ידי רוח, וצרויות עשויין להתגלגל ממקום למקום (שם.) במים הואיל וכן תולין יכול אדם להסלקמן בן על ידי דחק, ואפשר שאדם אחד מליר בנה שהצין צמכו (שם.) שיש בידי בשר קודש. עמו צדק ונפסל ציואל, שמחילת קדשים קלים חומת ירושלים (לעיל שם.) ונפסל ציואלו מן לחומה (ברכות שם.) צופים. מקום שיכול לראות בהמ"ק (שם.) א: שם כפר שיכול לנאות בהמ"ק משם (לעיל שם.)

א) שבת קלג. ע"ש מיר מ.,
ב) מיר סג. ע"ש, א) (שס.)
מוספתא זכיס ספ"צ, ד) שם,
ה) [מיר שם: כל הענין מוס'
זכיס ספ"צ, ו) (לעיל פ':
ע"ש ושי"ן, א) (בבבס מט':
לעיל מט.,

תורה אור השלם

1. וימות מוח עליו בפתח פתאם וטמא ורשן קורו וגלח ראשו ביום טקדוהו ביום השביעי וגלחא: במדבר ו ט
2. דבר אל בני ישראל לאמר איש איש כי ידעה טמא לנפש או בדרך רחוקה לכם או לדלתיהן ועשה פסח לך: במדבר ט י

הגהות הב"ח

א) חס' ד"ה נטמא וכו' כמו קן שמא מתוך זקנותו כ"ל:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אלא לפני זריקה יביא שאר קרבנות לא זכיתי להנין הא שם צנטמא לח"כ אף אינו סותר בטומאה ידוע אבל אם נודע שנטמא למפרע צמא צידוע סותר וצתהו אלו סותר וכו' יאיר עיי:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה צד"א ומשוכב ומפורק טהור. י"ב מילתא דספיקא טקדוהו אצל חלמת קלי גס (שאשין לו) [ואי"ל] מקום לעבור:

מוסף רש"י

ואין דנין ק"ו מהלכה. דלא מינסה מורה שעל פה לירש צייג מדות (שבת קכ"ב). במחורות עליו. צכורה לו כגון טומאה ידועה סותר אצל לא על טומאה שאינה ידועה לו (ויד טו.) אף טומאה נמי בגלוי. לאספיק טומאת הטהרה דלא (שם.) המוצא מת מושכב לרחבו של דרך. טעון בדרך כמתן או צכורות ומטול נקטן על דרך ופון לו מקום לעבור אלא עליו וצבעה שולקן עליו לא הכיר בו שהוא מתמי (ויד טו.) לתרומה. לעין חכילת תרומה (שם.) לניור ועושה פסח טהור. לרחובתין עליוהו אור וכל אלו שאמרנו דנמיר ועושה פסח טהור, שנודע לו לאחר שעה פסח, אצל נודע לו קודם שעה פסח הכי זע טמא ונדסה לפסח שני, וזכי מפורש עלה מתוספתא צכרימא ומת' מיר ושל פסחים (שם.) אבל יש מקום לעבור. שלם על המת (שם.) במה דברים אמורים. במהלך צין הפסקים טהור, במהלך ברגליו. שיכול לנין ולפסוע צינמיס שלם עליו ואלה יאהל, אבל טעון או רכוב טמא. צמרות לפי שאי אפשר כו' אצל נליר ועושה פסח לעולם טהור דהכי נמירי לה בטומאת הטהרה, והיא דכמות צפרים אצל טעון או רכוב אפילו צמיר ועושה פסח טמא, טעות הוא (שם.) אבל בטומאה ידועה. שיהיה ידועה לשון אדם. טמא. ואפילו מיר ועושה פסח, ועושה פסח שני ואע"פ שכבר עשו פסחים כמתן ברגליו (שם.) בתבן בעפר ובצרויות. דלפני שלם הכיר בו אדם מעולם.

במ"ק באפילה בנזיקי הלעלים. הואיל וכן תולין יכול אדם להסלקמן בן על ידי דחק, ואפשר שאדם אחד מליר בנה שהצין צמכו (שם.) שיש בידי בשר קודש. עמו צדק ונפסל ציואל, שמחילת קדשים קלים חומת ירושלים (לעיל שם.) ונפסל ציואלו מן לחומה (ברכות שם.) צופים. מקום שיכול לראות בהמ"ק (שם.) א: שם כפר שיכול לנאות בהמ"ק משם (לעיל שם.)

שהרי ימן יכול להתגלגל עליו על ידי רוח, וצרויות עשויין להתגלגל ממקום למקום (שם.) במים הואיל וכן תולין יכול אדם להסלקמן בן על ידי דחק, ואפשר שאדם אחד מליר בנה שהצין צמכו (שם.) שיש בידי בשר קודש. עמו צדק ונפסל ציואל, שמחילת קדשים קלים חומת ירושלים (לעיל שם.) ונפסל ציואלו מן לחומה (ברכות שם.) צופים. מקום שיכול לראות בהמ"ק (שם.) א: שם כפר שיכול לנאות בהמ"ק משם (לעיל שם.)